**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI**

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

«TASDIQLAYMAN»
Toshkent tibbiyot akademiyasi
rektori v.v.b. Sh.A.Boymuradov

20 24 yil « 19 » 04

Ro'yxatga olindi:
№ Bakalavriat
D.-60910200-1.1.01; T.PR.-60910300 - 1.01
T.B.-60910600 - 1.01; SSM.-60410200; 1.01;
BTM.-60711100- 1.01; OXI-60911200 - 1.01
PD-60910300-1.1.01; ST.-60910100-1.1.01;
FR-60910800-1.01; K.-60530100-1.01
SUR.-60110300-1.02; EK.-60520200-1.01;

O'ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI
O'QUV DASTURI
(barcha ta'lim yo'nalishlari uchun)

Toshkent–2024

<table>
<tr><td>Fan/Modul kodi
O‘T1104</td><td>O‘quv yili
2024/2025</td><td>Semestr
1-2</td><td>ECTS/Kreditlar
4</td></tr>
<tr><td>Fan/Modul turi
Majburiy</td><td colspan="2">Ta’lim tili
O‘zbek/rus</td><td>Haftadagi dars soatlari
4</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="2">1.</td><td>Fan/Modul nomi</td><td>Auditoriya mashg‘ulotlar (soat)</td><td>Mustaqil ta’lim (soat)</td><td>Jami yuklama (soat)</td></tr>
<tr><td>O‘zbekistonning eng yangi tarixi</td><td>60</td><td>60</td><td>120</td></tr>
</table>

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – milliy tarix, milliy g‘urur va iftixor manbai hisoblanishini yosh avlod ongiga singdirish, ularda tarixiy xotira, tarixiy tafakkur ko‘nikmasini tarbiyalash milliy g‘oya va yuksak ma'naviy fazilatlarni shakllantirish, ma’naviy dunyosini boyitish ularni o‘z xalqi va Vataniga sadoqat, amalga oshirilayotgan ulkan bunyodkorlik ishlarining ongli faol ishtirokchisi bo‘lish ruhida fikrlash va yashashga o‘rgatishdan iborat.

Fanning vazifasi – tarixiy-madaniy jarayonlarni xolisona hamda manbalarga tayangan holda tahlil qilish, ularning sabablari va mohiyatini ochib berish; yoshlarimizda o‘zini anglash, vatanparvarlik, tarixiy qadriyatlarga hurmat, boy tariximizni qadrlash fazilatlarini shakllantirish; mamlakatimizda huquqiy demokratik davlat hamda fuqarolik jamiyatini barpo etish, turli sohalardagi islohotlar, jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuv bilan bog‘liq tarixiy jarayonlar, voqea va hodisalarni yoshlar ongiga tarixiy haqiqat tamoyillari asosida yetkazish.

II. Asosiy nazariy qism

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. “O‘zbekistonning eng yangi tarixi” modulining predmeti, maqsadi va vazifalari, nazariy-metodologik tamoyillari. “O‘zbekistonning eng yangi tarixi” modulining dolzarb masalalari va nazariy-metodologik asoslari. Fanning maqsad va vazifalari. O‘zbekistonning eng yangi tarixini o‘rganishdagi manbalar va davrlashtirish masalasi. Bo‘lajak shifokorlar uchun fanni o‘rganishning ahamiyati.

2-mavzu. **O‘zbekistonning davlatchilik tarixi: eng qadimgi davrdan Yangi O‘zbekiston davlatchiligi asoslari.** “Davlatchilik” tushunchasi va uning mazmun-mohiyati. Davlatlarda tashkil topishidagi asosiy omillar. Markaziy Osiyodagi eng qadimgi davlatlar: Qadimgi Baqtriya podsholigi va Qadimgi Xorazm. Yurtimizda o‘rta asrlar davlatchiligining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy hayoti. Arab xalifaligidan keyingi markazlashgan mustaqil davlatlar. O‘rta Osiyo xonliklari va ularning ijtimoiy-iqtisodiy rivoji. Milliy davlatchilikka erishishdagi ilk qadamlar. Mustaqil O‘zbekiston Respublikasi davlatchiligi.

3-mavzu.O‘zbekistonda 80-90 yillaridagi ijtimoiy-siyosiy vaziyat: paxta yakka hokimligi va qatag‘onliklar. Mustabid tuzum davrida byurokratik boshqaruv. Turg‘unlik yillari. Qatag‘onlik siyosatining muhim bosqichlari va ularning mazmun-mohiyati. 80-90 yillarda O‘zbekistondagi siyosiy vaziyat. Sh.Rashidov faoliyati. Paxta yakkahokimligining kuchayishi. Mustabid tuzum davrida O‘zbekiston sanoati va qishloq xo‘jaligi. Taraqqiyotda tanazzulning kuchayishi. Qayta qurish siyosati va uning mazmuni.

4-mavzu. Mustaqil O‘zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati. O‘zbekistonning istiqlol va taraqqiyot yo‘li. O‘zbek tiliga Davlat tili maqomi berilishi. Prezidentlik institutining joriy etilishi. I.Karimovning rahbar etib tayinlanishi. Farg‘ona fojealari. 1991 yil avgust voqealari. Mustaqilikka tomon harakat. O‘zbekistonda davlat mustaqilligining qo‘lga kiritilishi. Huquqiy demokratik davlat qurish va fuqarolik jamiyat asoslarini shakllantirish.

O‘zbekistonda davlat mustaqilligining qo‘lga kiritilishi. O‘zbekistonning o‘z istiqlol va taraqqiyot yo‘li. Davlat ramzlari. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining qabul qilinishi. Taraqqiyotning “O‘zbek modeli”. Mulkdorlar sinfining shakllantirilishi. Huquqiy-demokratik davlat va fuqarolik jamiyati tushunchalarining mazmun-mohiyati.

5-mavzu. Buyuk Ipak yo‘li va hozirgi zamon. O‘zbekistonning turizm salohiyati. Buyuk ipak yo‘lining tarixiy shakllanishi va asosiy yo‘nalishlari. Hozir O‘zbekistonning Buyuk ipak yo‘li takomilidagi tutgan o‘rni. Qadimgi savdo yo‘llari. Buyuk ipak yo‘li terminining fanga kiritilishi. Buyuk ipak yo‘lining tarixiy va zamonaviy ahamiyati. Mustaqillik yillarida turizmni rivojlantirish konsepsiyasi va mexanizmlari. Respublikaning geografik joylashuvi va turizmga ta'siri. O‘zbekistonning turistik salohiyati va imkoniyatlari. Bu borada tashkil etilgan muassasa va idoralar. Turizm borasida olib borilgan islohotlar mazmuni. Uning YaIMdagi ulushi. Turizmni yanada rivojlantirish istiqbol maqsadlar mazmuni.

6-7-mavzular. O‘zbekiston tarixida renessans davrlari. Umuman, Sharq xalqlari hayotida ro‘y bergan renessans davrlari. Birinchi va ikkinchi renessans. O‘zbekistonning yevropa mamlakatlari renessansiga asos bo‘lish omillari. Bu davrdagi fan, san’at, adabiyot, arxitektura rivoji va ularning jahon sivilazatsiyasidagi o‘rni. Sharqning buyuk daholari va ularning ilmiy kashfiyotlari. Aniq, tabiiy va ijtimoiy fanlardagi tub burilishlar. Islom madaniyati, buyuk hadisshunos olimlar. Uchinchi renessans tushunchasi, uning avvalgi renessanslar bilan uzviy bog‘liqligi. Uchinchi renessansning dunyoviy va diniy asoslari, mamlakatimizda olib borilgan islohotlar mazmuni hamda ularning uchinchi renessansga poydevor bo‘lishi. Renessans davrlarining farqli tomonlari va o‘zaro uyg‘unligi. Yangi O‘zbekistondagi ilm fan kashfiyotlari. Renessans davrlarining insoniyat hayotidagi ahamiyati.

8-mavzu. Mustaqillik yillarida O‘zbekistonda fan, ta'lim, sport, san'at, adabiyot va sog‘liqni saqlash tizimi rivoji. Mustaqillik yillarida mamlakatimizda fan va ta'limni takomillashtirish imkoniyatlari, bu borada olib

borilgan islohotlar mazmuni. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunning qabul qilinishi. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi va milliy modeli. Respublikadagi oliy ta'lim tizimi. San'at, adabiyot, sport, madaniyat sohasidagi yangilanishlar, muammo va yutuqlar. Inson salomatligini saqlash davlat siyosati darajasiga ko'tarilganligi, olib borilgan islohotlar mazmuni. Sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirishga yangicha yondashuv. Tibbiy kadrlar masalasi. Sog'liqni saqlash tizimini rivojlantirish istiqbollari.

9-mavzu. O'zbekistonda milliy qadriyatlar va tarixni tiklash borasidagi islohotlar mazmuni. "Qadriyat" tushunchasi va uning mazmun-mohiyati. Milliy va umumbashariy qadriyatlar. Gumanizm, demokratizm, internatsiolizm g'oyalarining mohiyati. O'zbek xalqining milliy qadriyatlari. Globallashuvda qadriyatlarni saqlashga ehtiyojning ortishi. Tarix-xalq ma'naviyati asosi iborasining mazmuni. Mustaqillik yillarida milliy qadriyatlar va tarixni tiklash borasida olib borilgan islohotlar. Yoshlar ongida tarixiy ongni shakllantirish masalalari

10-mavzu. O'zbekistonda qonun ustuvorligini ta'minlashning demokratik asoslari. "Qonun" tushunchasi va uning turlari. Qonunning qonuniyatdan farqi. O'zbekiston Respublikasidagi joriy qonunlar. Qonun ustuvorligini ta'minlashda davlat, nodavlat notijorat organlar, ta'lim muassasalarining o'rni. Qonun ustuvorligini ta'minlash demokratik taraqqiyotning muhim sharti va zaruriyati ekanligi. Aholining huquqiy savodxonligini oshirish mexanizmlari. Qonun ustuvorligini ta'minlashning qonuniy-huquqiy asoslari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining qabul qilinishi va uning ahamiyati.

11-mavzu. O'zbekiston Respublikasida so'z erkinligini ta'minlash: ommaviy axbotot vositalari va matbuot. So'z erkinligi mohiyati. O'zbekistonda so'z erkinligini ta'minlashning qonuniy-huquqiy asoslari. Bu borada olib borilgan islohotlar mazmuni. Ommaviy axborot vositalari faoliyati. Milliy matbuot va jurnalistika. Yoshlar orasida milliy matbuotga qiziqtirish ishlarining samarali tizimini joriy etish. So'z erkinligini ta'minlashda aholi ijtimoiy-siyosiy ongini rivojlantirishning o'rni.

12-mavzu. O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosati va asosiy mazmuni. Barkamol avlodni tarbiyalashning asosiy yo'nalishlari. O'zbekistonda aholining demografik o'sishi va bunda yoshlar ulushi. "Barkamol avlod" tushunchasining mazmun-mohiyati. Mamlakatimizda yoshlarning ta'lim olishi uchun yaratilayotgan shart sharoitlar va imkoniyatlar. Yosh tadbirkorlar faoliyatining yo'lga qo'yilishi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan ilgari surilgan besh muhim tashabbusning mazmun-mohiyati va bu borada olib borilgan ishlar. Yoshlarni turli tajovuzkor illatlardan himoya qilish mexanizmlari. Respublikada Yoshlar oid davlat siyosati to'g'risidagi Qonunning qabul qilinishi. Va uning tarixiy ahamiyati.

13-mavzu. O'zbekiston va jahon hamjamiyati. O'zbekiston Respublikasining jahon davlatlari tomonidan tan olinishi. O'zbekiston

	Respublikasi tashqi siyosatining asosiy tamoyillari. O‘zbekistonning BMT va boshqa nufuzli tashkilotlarga a'zo bo‘lishi. Butunjahon va mintaqaviy hamkorlik. Hamkorlikdan ko‘zlangan maqsadlar. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining BMT Bosh Assambleyasidagi nutqi mazmuni, O‘zbekiston tomonidan berilayotgan takliflar. Jahon davlatlari bilan bir va ko‘p tomonlama hamkorlik istiqbollari. O‘zbekistonda o‘tkazilayotgan xalqaro sammit va forumlar mazmuni. O‘zbekiston tashqi siyosatidagi ochiqlik. O‘zbekistonning boshqa xorijiy davlatlarga ko‘rsatayotgan gumanitar ko‘magi. Tashqi siyosatni takomillashtirish prinsiplari. **14-mavzu. O‘zbekistonda tolerantlik va millatlararo totuvlikni ta’minlashning tarixiy ildizlari va demokratik prinsiplari.** “Tolerantlik” tushunchasi. Uning mazmuni. O‘zbekistonda qadimdan millatlar diasporologiyasi. O‘zbekistonda yashayotgan millatlar tarkibi va statistikasi. O‘zbekistonda millatlararo totuvlikni ta'minlashning qonuniy-huquqiy asoslari. Yurtimizda faoliyat yuritayotgan diniy konfessiyalar va madaniy markazlar. Tolerantlik va millatlararo totuvlikni ta’minlashning demokratik prinsiplari. “Shu aziz Vatan barchamizniki” shoirining amaliy ahamiyati. **15-mavzu. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi va uning asosiy mazmun-mohiyati.** “Yangilanayotgan O‘zbekiston”, “Uchinchi renessans”, “Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi” tushunchalarining mazmun-mohiyati. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasini asosiy mazmuni va maqsadlari. Uning bosh g‘oyasi. “Inson qadri uchun” tamoyilining ahamiyati. Mamlakatimizda barcha sohalarda olib borilayotgan demokratik islohotlar mazmuni va ularning ahamiyati. Istiqbol reja va imkoniyatlar. **Fandagi ma’ruza mashg‘ulotlarini tashkil etish bo‘yicha umumiy ko‘rsatma va tavsiyalar:** - Ma’ruzalar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyalarda akademik guruhlar oqimi uchun o‘qiladi. - ma’ruza maqsadini aniq belgilab olish; - o‘qituvchining innovatsion pedagogik faoliyati bo‘yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga talabalarda qiziqish uyg‘otish; - talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash. **III. Seminar mashg‘ulotlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar:** Seminar mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: **1-2-mavzular.** O‘zbekistonning davlatchilik tarixi **3-mavzu.** Mustaqillikka erishish arafasida O‘zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar **4-mavzu.** Mustaqil O‘zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati. **5-mavzu.** Buyuk Ipak yo‘li va hozirgi zamon. O‘zbekistonning turizm salohiyati va istiqbol maqsadlar.

	6-7-mavzular. O‘zbekiston tarixida renessans: asosiy bosqichlari va rivojlanish omillari **8-mavzu**.Mustaqillik yillarida O‘zbekistonda fan, ta'lim, sport, san'at, adabiyot va sog‘liqni saqlash tizimi rivoji. **9-mavzu.** O‘zbekistonda milliy qadriyatlar va tarixni tiklash borasidagi islohotlar mazmuni. **10-mavzu.** O‘zbekistonda qonun ustuvorligini ta’minlashning demokratik asoslari. Korrupsiya va unga qarshi kurashishning mazmun mohiyati. **11-mavzu.** O‘zbekiston Respublikasida so‘z erkinligini ta’minlash: ommaviy axbotot vositalari va matbuot **12-mavzu.** O‘zbekistonda yoshlar siyosati va uning ahamiyati. Barkamol avlodni tarbiyalashning asosiy yo‘nalishlari. **13-mavzu.** O‘zbekiston va jahon hamjamiyati. **14-mavzu.** O‘zbekistonda tolerantlik va millatlararo totuvlikni ta’minlashning tarixiy ildizlari va demokratik prinsiplari. **15-mavzu.** Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi va uning mazmuni. “Inson qadri uchun” g‘oyasining ahamiyati. **Seminar mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha umumiy ko‘rsatma va tavsiyalar:** Seminar mashg‘ulotlarni o‘tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilinadi: - Seminar mashg‘ulotlarni maqsadini aniq belgilab olish; - O‘qituvchining innovatsion pedagogik faoliyati bo‘yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga talabalarda qiziqish uyg‘otish; - Talabada natijani mustaqil ravishda qo‘lga kiritish imkoniyatini ta’minlash; - Talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash va h.k. **IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar** Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. O‘zbek davlatchiligi tarixi: yurtimizdagi eng qadimgi davlatlar 2. O‘zbek davlatchiligi tarixi: O‘rta asrlar davlatchiligi va ularning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi 3. Milliy davlatchilikni barpo etishdagi harakatlar: Jadidchilik 4. Mustabid tuzum davrida O‘zbekistondagi qatag‘onlik siyosatining asosiy bosqichlari 5. 80-90 yillarda O‘zbekistondagi ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy ahvol 6. Buyuk Ipak yo‘lining shakllanish tarixi 7. Buyuk ipak yo‘lining davlatlararo hamkorlik va turizmni rivojlantirishdagi ahamiyati 8. IX-XII asrlarda Markaziy Osiyo xalqlarining uyg‘onish davri: ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy taraqqiyot.

		9. Yuksak ma’naviyatli yoshlarni tarbiyalashda O‘rta Osiyo allomalari ilmiy merosining o‘rni (allomalarning ilmiy faoliyati misolida). 10. O‘rta Osiyolik allomalarning jahon sivilizatsiyasiga qo‘shgan hissasi: Muso al-Xorazmiy. 11. Abu Rayxon Beruninyning jahon ilm-faniga qo‘shgan hissasi 12. Abu Ali Ibn Sino ijodi va faoliyati 13. “Tib qonunlari” asarining olamshumul ahamiyati 14. Abu Nasr Forobiy asarlarini o‘rganishning dolzarbligi 15. Islom madaniyatining tarkib topishi va rivojlanishi 16. Markaziy Osiyolik buyuk hadisshunos olimlar va ularning islom madaniyatiga qo‘shgan hissasi 17. A.Temur va Temuriylar davri renessansi 18. “Temur tuzuklari” va uning hozirgi davrdagi ahamiyati 19. Mirzo Ulug‘bekning jahon ilm-fani rivojida tutgan o‘rni 20. O‘zbekiston Respublikasida ta’lim sohasi rivoji va istiqbol imkoniyatlar. 21. O‘zbekiston ilm-fani: yangilanish va yutuqlar 22. O‘zbekistonda sport. 23. O‘zbekistonda madaniy sohalarni rivojlantirishning asosiy mazmuni 24. O‘zbekistonda muzeylar faoliyati 25. O‘zbekistonda milliy qadriyatlar va tarixni tiklash borasida amalga oshirilgan islohotlar mazmuni. 26. Mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi tizimida amalga oshirilgan islohotlar. 27. Qishloq xo‘jaligi va sanoat sohasidagi o‘zgarishlar. 28. O‘zbekistonda inson huquqlari va erkinliklari kafolatining yaratilishi. 29. Milliy xavfsizlikni ta'minlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar. 30. O‘zbekistonda 50-70 yillarda paxta yakkahokimligining kuchayishi va ekologik muammolarning kelib chiqishi. 31. O‘zbekiston mustaqil taraqqiyot yo‘lida. 32. Qonun ustuvorligi ta'minlashning asosiy mezonlari 33. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi-huquq va erkinliklar kafolati 34. “Korrupsiya” tushunchasi va uning mazmun mohiyati. Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy mexanizmlari 35. O‘zbekiston Respublikasida inson salomatli oliy qadriyat sifatida. 36. O‘zbekistonda fuqarolik jamiyati institutlarining shakllanishi. 37. O‘zbekistonda hokimiyatlarning bo‘linish tamoyili va konseptual asoslari. 38. O‘zbekistonda davlat boshqaruvi va fuqarolik jamiyati institutlari o‘zaro munosabatlari. 39. O‘zbekistonda ekologik muammolarni bartaraf etishning konseptual asoslari 40. O‘zbekistonda axborot sohasini isloh qilish, so‘z va axborot erkinligi. OAV faoliyati 41. O‘zbekistonda tibbiy turizimni rivojlantirish maqsadlari. 42. Xalq qabulxonalari ijtimoiy institut sifatida.

43. O‘zbekiston Respublikasida Yoshlarga oid davlat siyosati va uning mohiyati
44. O‘zbekiston Respublikasida kadrlar siyosati
45. “Sivilizatsiya” va “Madaniyat” tushunchalari mazmuni va ularning tarixiy taraqqiyotda namoyon bo‘lishi
46. Mustaqillik yillarida shaharsozlik: tarixiy bosqichlar va rivojlantirish istiqbollari
47. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan ilgari surilgan beshta muhim tashabbus va uning amalga tatbiq etilishi
48. O‘zbekistonda aholi daromadlarini oshirish va bandligini ta’minlash
49. O‘zbekiston Respublikasida erkin saylovlarni amalga oshirish prinsiplari
50. O‘zbekiston Respublikasi mudofaa qobiliyati
51. O‘zbekistonda madaniy ob'ektlar va ularning faoliyati tasnifi
52. O‘zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy sohalarni innovatsion rivojlantirish va raqamlashtirish odimlari
53. O‘zbekistonda ijtimoiy sohada amalga oshirilayotgan o‘zgarishlar.
54. O‘zbekiston Respublikasi tashqi siyosatining muhim yo‘nalishlari.
55. O‘zbekistonning jahon hamjamiyatida tutgan o‘rni.
56. “Tolerantlik” tushunchasining mazmun - mohiyati va mamlakat taraqqiyotidagi ahamiyati.
57. Millatlararo totuvlik-yurt farovonligi garovi
58. “Yangi O‘zbekiston” tushunchasi va uning mazmun mohiyati
59. Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasining asosiy mazmuni
60. O‘zbekiston – xalqchil, ijtimoiy davlat g‘oyasining mohiyati.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning shakllari:

- Belgilangan nazariy mavzularni o‘quv adabiyotlari yordamida mustaqil o‘zlashtirish;
- Berilgan mavzu bo‘yicha doklad tayyorlash;
- Mashg‘ulot mavzulari bo‘yicha konspekt yozish;
- Modulning mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo‘yicha ishlash va ma’ruzalar qilish;
- Ilmiy maqola, anjumanga ma’ruza tezislarini tayyorlash;
- Grafik organayzer ishlab chiqish va to‘ldirish;
- Krossvordlar tuzish va yechish;
- Mavzularga doir illyustratsiyali tarqatma matiriallar masalalar tayyorlash;
- Mustaqil o‘qigan ma’lumotlaridan taqdimot tayyorlash.

3.	**V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** **Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:** • fanning predmeti, nazariy-metodologik asoslari, manbalari; • o‘zbek davlatchiligining shakllanishi va rivojlanishi, xalqimizning dunyo sivilizatsiyasiga qo‘shgan hissasi; • O‘zbekiston tarixining asosiy davrlari va taraqqiyoti tadrijiy bosqichlari, ularning uzviy bog‘liqligi va davomiyligi, tarixiy voqealar vorisiyligi; • mustamlakachilik va sovet mustabid davrida O‘zbekistonning turli sohalari rivojlanishiga qarshi siyosat va ularning ayanchli oqibatlari; • turli davrlarda ozodlik yo‘lida amalga oshirilgan kurashlar hamda vatanparvarlik jasoratlari; • O‘zbekistonda davlat mustaqilligining qo‘lga kiritilishi, huquqiy demokratik davlat va fuqarolik jamiyati asoslarining barpo etilishi, rivojlanishi, yangilanish va modernizatsiya jarayonlari haqida ***bilimga;*** • Vatanimiz tarixi bo‘yicha o‘z tarixiy tafakkurini boyitib borish va tarixiy haqiqat tamoyillari asosida tarixiy voqealar va jarayonlarni tahlil qila bilish; • O‘zbekistonning jahon sivilizatsiyasi o‘choqlaridan biri ekanligini teran his qila olish; • ajdodlarimiz ibratli hayoti va faoliyati bilan faxrlanish va vatanparvarlikni namoyon eta olish; • o‘z fikr-mulohaza va xulosalarini asosli tarzda aniq bayon eta olish ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.*** **(malaka).**
4.	**VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari** • Interfaol o‘yinlar; • Seminar(mantiqiy fikrlash, teskor savol-javoblar); • Guruhlarda ishlash; • Taqdimotlarni kiritish; • Individual loyihalar; • Jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtrish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo‘yicha yozma yoki og‘zaki va test ishni muvaffaqiyatli topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Mustaqil O‘zbekistan tarixining dastlabki sahifalari. - Toshkent, 2000. 2. Erkaev A. O‘zbekiston yo‘li. - Toshkent: Ma’naviyat, 2011. 3. Mustaqillik: Izohli ilmiy-ommabop lug‘at // M.Abdullaev va boshqalar:

		to'ldirilgan uchinchi nashr. - Toshkent: SHarq, 2006. 4. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. – Toshkent: Ma'naviyat, 2017. 5. Mustaqil O'zbekiston tarixi. Mas'ul muharrir A.Sabirov. - Toshkent: Akademiya, 2013. 6. Noveyshaya istoriya Uzbekistana. Rukovoditel' proekta i redaktor: M.A.Raximov. - Toshkent: Adabiyot uchqunlari, 2018. 7. Aziz va yagonamsan, jonajon O'zbekistonim! Mualliflar jamoasi. T.: Muharrir. 2018. 8. Bekmurodov M. va boshqalar. Harakatlar strategiyasi asosida jadal taraqqiyot va Yangilanish sari. T.: G'ofur G'ulom NMIU. 2017. 9. Sharifxo'jaev M. O'zbekistonda ochiq fuqarolik jamiyatining shakllanishi. -T.: SHarq, 2003. 10. Qirg'izboev M. Fuqarolik jamiyati: genezisi, shakllanishi va rivojlanishi. - T.: O'zbekiston, 2010. 11. O'tamuradov A. va boshqalar. Fuqarolik jamiyati. O'quv qo'llanma. Lotin yozuvida. T.: Universitet. 2018. 21 b.t. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 12. Karimov I.A. Asarlar to'plami, 1-23 jildlar. -T.: O'zbekiston, 1996-2016. 13. Azizxo'jaev A.A. Mustaqillik: kurashlar, iztiroblar, quvonchlar. - Toshkent: 2001. 14. Azizxo'jaev A.A. CHin o'zbek ishi. - Toshkent, 2003. 15. Axmedov E. O'zbekiston shaharlari mustaqillik yillarida. - Toshkent: Abu Ali ibn Sino nashriyoti, 2002. 16. Islomov Z.M. O'zbekiston modernizatsiyalash va demokratik taraqqiyot sari. - Toshkent: O'zbekiston, 2005. 17. Levitin L. O'zbekiston tub burilish pallasida. - Toshkent: O'zbekiston, 2005. 18. Usmonov Q. O'zbekistonning jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvi. –Toshkent: Moliya, 2003. 19. O'zbekiston mustaqillik yillarida. - Toshkent: O'zbekiston, 1996. 20. O'zbekiston tarixi. R.H.Murtazaevaning umumiy tahriri ostida. – Toshkent, 2005. 21. O'zbekiston xalqining dini, madaniyati va urf-odatlari: tarix va hozirgi holat. - Toshkent: TIU, 2011. 22. O'lmasov A., Vaxobov A. Iqtisodiyot nazariyasi. - Toshkent: SHarq, 2006. 23. O'zbekistonda millatlararo munosabatlar va bag'rikenglik: tarixiy tajriba va hozirgi zamon. Mas'ul muharrir R.H.Murtazaeva. - Toshkent: Mumtoz so'z, 2010. 24. O'zbekiston tarixi (1917-1991 yillar). 2 tom. Mas'ul muharrirlar: R.Abdullaev, Q.Rajabov, M.Rahimov. - Toshkent: O'zbekiston, 2019.

25. Murtazaeva R.H. O‘zbekistonda millatlararo munosabatlar va tolerantlik. Darslik. - Toshkent: Mumtoz so‘z, 2019.
26. Yunusova X. O‘zbekistonda millatlararo munosabatlar va ma’naviy jarayonlar (XX asr 80-yillari misolida). - Toshkent: Abu matbuot-konsalt, 2009.
27. Bobojonova D. O‘zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar (70 80-yillar misolida). Qo‘llanma. – Toshkent: SHarq, 1999.
28. Qoraqalpog‘iston tarixi (1917-1994 yy.). - Nukus, 1995.
29. G‘ulomov S., Ubaydullaeva R., Ahmedov E. O‘zbekiston. -Toshkent: Mehnat, 2001.
30. Avesto. Tarixiy – adabiy yodgorlik. - T.: SHarq, 2001.
31. Аристотел. Полтика. - М.: АСТ, 2006.
32. Aflotun. Qonunlar. Urfon Otajon tarjimasi. - T.: Yangi asr avlodi, 2002 – 458 bet.
33. Abduazimov O. Fuqarolik jamiyati va ommaviy axborot vositalari. - T.: Akademiya, 2008.
34. G‘ulomov M. Mahalla - fuqarolik jamiyatining asosi. - T.: Adolat, 2003.
35. Берк Е. Управлениеб политика и общество /per. s angl. - Kanon-Press- Sentr, 2001.
36. Bo‘taev U.U. Jamiyat barqarorligi: O‘zbekiston tajribasi. T.: Fan va texnologiyalar. 2017. 11.9 b.t.
37. Jalilov Sh. Fuqarolik jamiyatining poydevori. - T.: O‘zbekiston, 2003.
38. Jalilov A. boshqalar. Fuqarolik jamiyati asoslari. - T.: Baktria press, 2015.
39. Qirg‘izboev M. Fuqarolik jamiyati: nazariya va xorijiy tajriba. - T.: Yangi asr avlodi, 2006.
40. Koen Dj., Arato E. Grajdanskoe obщestvo i politicheskaya teoriya. Per. s angl. - M.: 2003.
41. Nishanbaeva E.Z. Fuqarolik jamiyati va ijtimoiy sheriklik tamoyillari. - T.: SHarq, 2015.
42. R.Murtazaeva, A.O‘tamuradov, O.Musaev, D.Inoyatova Jamiyat rivojida fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlar faoliyatini takomillashtirish. Uslubiy qo‘llanma. T.: Turon. 7,5 b.t. 2018.
43. Mavlonov J.YO. Grajdanskoe obщestvo: ot konsepta k konsepsiyam i paradigmam (sotsialno-filosofskiy analiz). Monografiya. - T.: Istiqlol nuri, 2014.
44. Malikova G.R. Fuqarolar o‘zini o‘zi boshqarish organlari - milliy demokratik institut / Mas’ul muharrir A.X. Saidov. - T.: TDYUI nashriyoti, 2009.
45. Muminov E.A. Modernizatsiya grajdanskogo obщestva v Respublike Uzbekistan i Korolevstve Ispaniya. - T.: IPTD imeni G. Gulyama, 2011.
46. Odilkoriev X. Konstitutsiya va fuqarolik jamiyati. - T.: SHarq, 2002.
47. Raxmanov A. Grajdanskoe obщestvo: dostijeniya, problemы, perspektivы: uchebnoe posobie. - T.: Akademiya, 2007.
48. Tolibov I.I. Fuqarolik jamiyati: tushunchasi, institutlari, asosiy

		prinsiplari va funksiyalari / Red. A.X. Saidov. - T.: Inson huquqlari bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasi Milliy Markazi, 2008. 49. Usmanov M. Uzbekistan-po puti k silnomu grajdanskomu obщestvu: tendensii i perspektivы / M.Usmanov, A. Saidov. - Tashkent: Vnesh Invest Prom, 2014. 50. O‘zbekistonda fuqarolik jamiyatini shakllantirishning dolzarb muammolari: O‘quv qo‘llanma / T. Do‘stjonov, M. Mirxamidov, S. Xasanov. - T.: Iqtisod - Moliya, 2006. 51. O‘tamurodov A. va boshqalar. Fuqarolik jamiyati fanidan tushuncha va atamalar lug‘ati. - T.: Turon-/. amin, 2017. 19,5 b.t. 52. O‘tamurodov A. Fuqarolik jamiyati g‘oyalar evolyusiyasi. - T.: Adabiyot uchqunlari, 2018. 12 b.t. 53. Faktorы razvitiya grajdanskogo obщestva i mexanizmы ego vzaimodeystviya s gosudarstvom//pod red. L.I. YAkobsona. - M.: Vershina, 2008. 54. Xasanov R., O‘tamuradov A. Fuqarolik jamiyati: nazariya va amaliyot. Uslubiy qo‘llanma. - T.: 2016. 14 b.t. 55. Sultonov A. Davlat hokimiyatida demokratik boshыaruv madaniyatining rivojlanish jarayonlari. T., O‘zbekiston, 2016. 56. Sirojov O. Markaziy Osiyo mintaqasida hamkorlik jarayonlari: tajriba va istiqbol. T., O‘zbekiston, 2016. 57. Qilichev A. Amir Temur davlatining ijtimoiy-siyosiy tadbirlari: mohiyati va maqsadi. T., Innovatsitsion rivojlanish, 2020. 58. Omonov B., Jamiyatni modernizatsiyalashning konseptual asosolari. T., Aloqachi, 2019. 59. Otamurodov Sarvar. Yanlilanayotgan O‘zbekiston ijtimoiy-innovatsion jarayonlarida yoshlar faoliyati. T., Fan va texnologiyalar, 2021. 60. V. Desker and M. N. M. Osman.S Rajaratnam on Singapore: from ideas to reality. — Singapore: World Scientific Publishing, 2006. 61. Baker G. 2002. Civil Society and Democratic Theory: Alternative Voices. 62. O.Connell, Brian. Civil Society: The Underpinnings of American Democracy. Medford, Mass: Tufts University Press, 1999. 63. Schmitter Ph. Civil society East and West// Consolidation the Third Wave Democracies rhemes and Perspectives/ Ed. by L.Diamond et al. Baltimore and London: The Johns 1 lopkins U.P., - 1997. - P.239-262. 64. Walzer M. Concept of Civil Society - Walzer M. ed. Toward a Global Civil Society. Provident KJ: Bcrghahn Books. 1995. **Internet manbaalari:** 65. www.press-scrvicc.il/ 66. www.zivonet ch/ 67. www.google.uz. 68. www.gov.uz. 69. www.xdp.uy/

	70.www.adolat.uz/ 71.www.uzlidep.u// 72.www.millivtiklanisli.il// 73.www.mahalla.uz
7.	**Fan/Modul uchun mas’ullar:** **S.D. Norqulov** – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasi mudiri, f.f.d., dotsent. **N.Sh. Niyozova** – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasi dotsenti, f.f.n. **Sh.A.Iskandarov** – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasi t.f.f.d. (PhD) **Ro‘ziyev B.O‘** – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasi o‘qituvchisi.
8.	**Taqrizchilar:** **Ichki taqrizchi:** **Abilov O‘M.** – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasi professorii, f.f.d. **Tashqi taqrizchi:** **R.E.Xoliqova** – Toshkent davlat tehnika universiteti «O‘zbekiston tarixi» kafedrasi mudiri, t.f.d., professor.
9.	Fanning o‘quv dasturi Toshkent tibbiyot akademiyasining 19.07.2024 dagi 03880 -sonli buyrug‘i (buyruqning 1 -ilovasi) bilan tasdiqlangan. O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i F.X.Azizova 1-son davolash fakulteti dekani I.O.Otajonov
	2-son davolash fakulteti dekani A.A.Irnazarov Pediatriya, stomatologiya, xalq tabobati, tibbiy pedagogika va surdotarjimonlik fakulteti dekani A.A. Xamrayev Farmatsiya, menejment, tibbiy biologiya, biotobbiyot va oliy ma’lumotli hamshira fakulteti dekani S.U.Aliyev Tibbiy profilaktika va jamoat salomatligi, ekologiya va atrof muhit muhofazasi va kimyo fakulteti dekani F.I.Salomova